

*MEDDELANDE FRÅN
RÄDDNINGSS
VERKET*

1995:3

LUPPHÄÄ

*KOMMUNAL
RÄDDNINGSTJÄNSTPLAN
Allmänna råd och kommentarer*

Allmänna råd och kommentarer om kommunal räddningstjänstplan

beslutade den 9 oktober 1995.

Enligt 21 § räddningstjänstlagen¹ skall det för varje kommun finnas en räddningstjänstplan. Planen skall redovisa hur räddningstjänsten skall vara planerad och organiserad inom kommunen under såväl normalt fredsläge som under höjd beredskap.

Räddningstjänstplanen utgör grunden för den ansvariga nämndens eller de ansvariga nämndernas uppföljning och utvärdering av räddningstjänsten i kommunen. Den bör också underlätta för kommunens invånare att få information om kommunens mål för räddningstjänsten och om räddningstjänstens organisation.

Räddningsverket meddelar härmed följande allmänna råd och kommentarer om den kommunala räddningstjänstplanen. Syftet med meddelandet är att underlätta kommunernas arbete vid upprättande och revidering av räddningstjänstplanen.

Meddelandet utges efter samråd med Svenska kommunförbundet.

Detta meddelande träder i kraft den 1 november 1995, då Räddningsverkets meddelande (1992:3) om kommunal räddningstjänstplan upphör att gälla.

Statens räddningsverk

ROLAND NILSSON

Ingvar Hansson
(Räddningstjänstavdelningen)

¹ Ändringar i räddningstjänstlagen (1986:1102) har beaktas t.o.m. SFS 1994:1722 och ändringar i räddningstjänstförordningen (1986:1107) t.o.m. SFS 1995:502 (omtryck av förordningen)

Innehållsförteckning

Upprättande och revidering av räddningstjänstplanen.....	4
Samråd.....	4
Kommunens redovisning till myndigheter och samarbetsparter	5
Innehåll och utformning av räddningstjänstplanen.....	6
1 Riskanalys.....	6
2 Målen för kommunens förebyggande verksamhet samt räddningskårens verksamhet	6
3 Förebyggande åtgärder	6
4 Räddningskårens organisation	7
4.1 Allmänt	7
4.2 Räddningskårens uppgifter.....	7
4.3 Räddningskårens beredskap	8
4.4 Högre befäl	8
4.5 Kompetens för befäl	8
5 Insattider till kommunens olika delar	9
5.1 Redovisning av insattider utifrån bebyggelseyp och vissa insattyper	9
5.2 Lämpliga insattider för bebyggelse	9
5.3 Bebyggelsens karaktär.....	10
6 Mobiliseringstider under höjd beredskap.....	10
7 Övningar	10
8 Vattenreservoarer och brandposter	11
9 Anläggningar som avses i 43 § räddningstjänstlagen samt vattentäkter och andra områden där en olyckshändelse kan medföra allvarliga skador i miljön	11
9.1 Anläggningar som avses i 43 § räddningstjänstlagen.....	11
9.2 Vattentäkter	12
9.3 Andra områden	12
10 Verkskydd.....	12
11 Hamnar och deras gränser i vattnet.....	12
12 Avtal.....	12
13 Varning, information och alarmering.....	13
13.1 Varning och information	13
13.2 Alarmering.....	14
13.3 Andra anordningar som behövs för räddningstjänsten	14
Förkortningar och definitioner.....	15

Upprättande och revidering av räddningstjänstplanen

Den aktuella hot- och riskbilden inom kommunen - såväl under normalt fredsläge som under höjd beredskap - är ett väsentligt ingångsvärde när räddningstjänstplanen upprättas eller ändras.

Kommunen bör därför identifiera och värdera de hot och risker som har betydelse för räddningstjänsten i kommunen. Detta kan ske genom en riskanalys. Riskanalysen kan också tjäna som underlag för information till allmänheten och för kommunens förebyggande verksamhet.

Underlag till räddningstjänstplanen kan även hämtas från

- övriga planer för räddningstjänsten i kommunen
- avtal med andra kommuner
- annat material från andra kommuner
- den regionala mål- och riskanalysen
- militär- och civilbefälhavarens gemensamma grundsyn
- länsstyrelsens och försvarsområdesbefälhavarens gemensamma grundsyn
- länsstyrelsens planeringsunderlag²

Samråd

I 23 § räddningstjänstlagen föreskrivs att kommunen skall samråda med de myndigheter som kan ha ett väsentligt intresse i saken när ett förslag till räddningstjänstplan lämnas eller en ändring i eller ett tillägg till planen upprättas.

Exempel på "samrådsmyndigheter" är

- nämnder i den egna kommunen med ansvar för plan- och byggfrågor, miljö- och hälsoskydd, trafikfrågor, vattenförsörjning, fritidsverksamhet
- nämnder i angränsande kommuner med ansvar för räddningstjänst
- polismyndigheten i den egna kommunen
- sjukvårdshuvudmannen
- lokalt förband inom Försvarsmakten
- länsstyrelsen
- Räddningsverket

² Regionalt underlag om de hot och risker som länsstyrelsen i samråd med berörda organisationer och myndigheter bedömt att kommunen kan utsättas för i krig.

Kommunen bör också samråda med andra, t.ex.

- ägare och innehavare av anläggningar som omfattas av 43 § räddningstjänstlagen
- organisationer som har personal eller egendom som kan användas i räddningstjänsten

Kustkommuner och kommuner med gräns i Vänern, Vättern eller Mälaren bör samråda med Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Kustbevakningen.

Kommuner inom vars område fjällräddningstjänst är organiserad bör samråda med berörd polismyndighet.

Kommuner med flygplatser som är godkända av Luftfartsverket bör samråda med chefen för respektive flygplats.

Kommunens redovisning till myndigheter och samarbetsparter

När räddningstjänstplanen eller ändringar i den har antagits skall den enligt 32 § räddningstjänstförordningen överlämnas till länsstyrelsen, Räddningsverket samt de kommuner och andra med vilka samverkan kan bli aktuell.

Planen bör överlämnas till länsstyrelsen och Räddningsverket snarast efter det att kommunfullmäktiges beslut vunnit laga kraft och senast när planen eller ändringen skall börja att gälla.

Innehåll och utformning av räddningstjänstplanen

Räddningstjänstplanen kan innehålla fler uppgifter än vad räddningstjänstlagen föreskriver. Sådana uppgifter bör vara av särskild betydelse för räddningstjänsten eller för allmänheten.

1 Riskanalys

En redovisning av hur kommunen identifierat och värderat de risker (riskanalys) som har betydelse för räddningstjänsten bör finnas i planen. Av redovisningen bör det även framgå när kommunen gjort analysen.

Planen bör innehålla en redovisning av antalet samtidiga skadeplatser med typskador³ som beräknas uppstå under höjd beredskap. Antalet samtidiga skadeplatser bör vara styrande när kommunen bestämmer räddningskårens storlek och sammansättning under höjd beredskap. Om man bedömer att kemiska stridsmedel kan komma att användas under höjd beredskap bör det framgå av planen.

2 Målen för kommunens förebyggande verksamhet samt räddningskårens verksamhet

Målen för både kommunens förebyggande verksamhet och räddningskårens verksamhet bör framgå av planen. Målen för räddningskårens verksamhet bör redovisas särskilt för kommunens olika delar.

3 Förebyggande åtgärder

En allmän beskrivning av organisationen för och inriktningen av brandsynverksamheten och övrig förebyggande verksamhet bör finnas i planen. Det totala antalet tjänster samt kompetenskrav inom den förebyggande verksamheten bör redovisas.

Det bör även framgå vilken nämnd eller vilka nämnder som svarar för den förebyggande verksamheten.

Av planen bör också framgå hur den förebyggande verksamheten samordnas med räddningskårens insatsplanering, utbildning och övning.

³ Se definitioner i slutet av meddelandet

4 Räddningskårens organisation

4.1 Allmänt

Räddningskårens ledningsförhållanden och organisationsstruktur bör redovisas t.ex. med hjälp av en översiktlig organisationstabla. Det totala antalet tjänster inom räddningskåren bör framgå av planen.

Planen bör även visa hur räddningskåren är inordnad i kommunens organisation, liksom vilken nämnd eller vilka nämnder i kommunen som svarar för verksamheten.

Personalresurser som finns hos andra organ, inom eller utanför den kommunala förvaltningen, bör beskrivas separat om dessa har nära beröring eller samverkar med räddningskåren.

Kommunens materiella resurser och den direkta insatsplanläggningen bör däremot inte redovisas.

Räddningskårens organisation under höjd beredskap bör beskrivas särskilt enligt följande

- personal i ledningsorganisationen
- antalet befäl
- antalet brandmän
- antalet räddningsmän⁴
- personal med särskilda arbetsuppgifter såsom ammunitionsröjning och sanering⁵
- räddningsstyrkorna och deras geografiska placering

4.2 Räddningskårens uppgifter

Planen bör innehålla en beskrivning av vilka uppgifter som respektive räddningsstyrka eller delar av en räddningsstyrka ska kunna utföra under normalt fredsläge och under höjd beredskap. Om det krävs samverkan mellan flera styrkor för att utföra en särskild insats bör det redovisas.

Beskrivningen av de insatser som räddningskåren ska kunna utföra bör utgå från kommunens riskinventering och riskanalys. Särskilda risker bör belysas.

⁴ Personal som fullgör sin tjänstgöring med civilplikt.

⁵ Ett särskilt samråd med länsstyrelsen krävs av praktiska skäl när det gäller ammunitionsröjning och sanering (resursfördelning).

4.3 *Räddningskårens beredskap*

Varje personalkategori⁶ bör redovisas för sig.

Anspänningstid⁷ bör bara anges för den personal, som finns på brand-/räddningsstationen vid larm eller som skall inställa sig på stationen.

Villkoren för beredskapen för personal med övergripande uppgifter och som inte omedelbart behöver inställa sig på brand-/räddningsstationen bör framgå i planen såsom inom vilken tid de skall

- svara på anrop
- nå ett fordon för att ta sig till olycksplatsen eller brand-/räddningsstationen
- vara på viss bestämd plats.

Varje kommun bör eftersträva att ansvaret för en räddningsinsats läggs på personal med lägst brandmästarexamen. Det bör framgå av planen hur en kommun som inte har tillräcklig tillgång till denna kompetens för insatsstyrkorna, kan få tillgång till denna kompetens, t.ex. genom samarbete med annan kommun. Tillgängligheten bör anges med svarstid och inställelsetid.

4.4 *Högre befäl*

Kommunen bör ha tillgång till personal med brandingenjörsexamen för frågor inom såväl den förebyggande verksamheten som räddningskårens verksamhet. Om kommunen inte har tillgång till egen brandingenjörskompetens bör det framgå av planen hur sådan kompetens kan erhållas vid behov.

4.5 *Kompetens för befäl*

Kompetens- och utbildningskraven bör redovisas enligt bestämmelserna i räddningstjänstförordningen.⁸

Det totala antalet befäl som kommunen skall ha bör anges i en tabell med respektive antal för de olika utbildningskategorierna.

Antalet befäl bör fastställas med hänsyn till behovet av ersättare.

Kompetens som kommunen får tillgång till genom t.ex. avtal med annan kommun bör även redovisas i detta sammanhang.

⁶ Utbildningskategorier enligt räddningstjänstförordningen.

⁷ Se definitioner i slutet av meddelandet

⁸ Om kommunen stödjer sig på övergångsbestämmelserna i räddningstjänstförordningen bör detta anges i planen.

5 Insatstider till kommunens olika delar

Redan vid kommunens planering av markanvändningen bör nödvändiga åtgärder vidtas så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt.

5.1 Redovisning av insatstider utifrån bebyggelseyp och vissa insatstyper

Insatstiderna⁹ bör redovisas för de mest väsentliga insatstyperna med utgångspunkt från de olika uppgifter som räddningskåren eller delar av räddningskåren skall kunna utföra enligt kommunens mål för kåren.

Varje område bör redovisas med uppgift om bebyggelseyp och längsta tid innan en räddningsinsats och i förekommande fall en insats med rökdykare kan påbörjas.

Insatstiderna kan redovisas på en eller flera kartor med lämpliga skalor.

På kartan bör kommunen indelas i zoner med olika insatstider. Kartan kan lämpligen utformas så att den geografiska utbredningen av zonerna för 10, 20 och 30 minuter framgår. Mellanliggande tidzoner kan anges om det ställs särskilda krav på räddningskåren eller om det av andra orsaker är lämpligt.

Vid särskilda förhållanden kan angreppstiden bli avsevärt längre beroende på t.ex. objektets karaktär, krav på speciell utrustning eller särskilda arrangemang innan räddningsarbetet kan påbörjas. För sådana insatser - med väsentligt längre insatstider än vad zonindelningen anger - bör insatstiderna redovisas särskilt.

5.2 Lämpliga insatstider för bebyggelse

Bebyggelsens karaktär bör utgöra en grund för val av ambitionsnivå för insatstiderna.

Byggnadsbeståndet kan delas in i tre grupper enligt nedanstående uppställning.

I bebyggelse som hör till grupp I bör insatstider under 10 minuter eftersträvas, i grupp II under 20 minuter och i grupp III under 30 minuter. För enstaka friliggande objekt kan dock längre insatstider godtas. För särskilda objekt kan speciella åtgärder behöva vidtas för att förkorta insatstiden även om bebyggelsen i övrigt inom området kan hänföras till en grupp med längre insatstid. Vid valet av åtgärder bör man utgå från en lokalt anpassad riskanalys samt kommunens mål för räddningskåren.

⁹ Se definitioner i slutet av meddelandet

5.3 Bebyggelsens karaktär

Grupp I (insatstid normalt under 10 minuter)

- a Koncentrerad centrumbebyggelse eller slutna kvartersbebyggelse med bostäder, butiker, varuhus, kontor och samlingslokaler.
- b Särskilt brandfarlig bebyggelse.
- c Större vårdanläggning, elevhem, hotell eller anläggning med personalkrävande utrymning.
- d Industriområde eller industrier med speciellt farlig verksamhet.
- e Större brandfarlig eller miljöfarlig verksamhet.
- f Hamn avsedd för yrkestrafik med olje- och bensinhantering eller med hantering av miljöfarligt ämne.
- g Bostadsbebyggelse - 4 våningar och högre eller bostadsområde där speciella räddningsvägar finns anordnade.
- h Samlingslokal avsedd för fler än 300 personer.

Grupp II (insatstid normalt under 20 minuter)

- a Bostadsområde och flerfamiljshus i 3 våningar och lägre (friliggande).
- b Villa-, radhus-, kedjehus-, fritids- eller grupphusbebyggelse.
- c Större byar och gårdssamlingar.
- d Enstaka större industrier

Grupp III (insatstid normalt under 30 minuter)

- a Enstaka byggnader och gårdar
- b Mindre byar

6 Mobiliseringstider under höjd beredskap

Av planen bör framgå mobiliseringstiderna för organisationen under höjd beredskap.

Med mobiliseringstid avses här den tid det tar för en enhet eller en funktion att uppnå en sådan beredskap att den har förmåga att utföra en eller flera i förväg fastställda arbetsuppgifter.

7 Övningar

I planen bör anges hur övningarna med personalen i räddningskåren skall planeras och vad de skall omfatta samt vilken personal som skall delta.

För deltidsanställd personal bör övningsverksamheten omfatta minst 50 timmar per år.

Personal som ingår i räddningskåren endast under höjd beredskap bör övas i sådan omfattning att deras kompetens bibehålls.

8 Vattenreservoarer och brandposter

Det bör framgå av planen inom vilka områden det skall finnas brandpostsystem.

Planen bör också ge information om vattenreservoarer som har väsentlig betydelse för vattenförsörjningen och var detaljuppgifter om brandposter och vattenreservoarer finns samt vem som svarar för att uppgifterna hålls aktuella och vem som ansvarar för underhållet.

Om kommunen valt att tillämpa det s.k. alternativsystemet med utglesning av antalet brandposter i vissa områden bör det framgå av planen.

Av planen bör framgå hur kommunen ämnar lösa särskilda behov av vatten för insatser under höjd beredskap. En redovisning av befintliga och planerade krigsbranddammar bör finnas med i planen.

9 Anläggningar som avses i 43 § räddningstjänstlagen samt vattentäkter och andra områden där en olyckshändelse kan medföra allvarliga skador i miljön

Grunderna för kommunens bedömning, dvs hotbilden för och konsekvenser vid en eventuell olyckshändelse, bör redovisas för respektive anläggning, vattentäkt eller område.

Uppgifter om anläggningar eller verksamheter som är skyddade enligt sekretesslagen (1980:100)¹⁰ bör behandlas på ett sådant sätt i planen att hemliga uppgifter inte offentliggörs. Samråd bör ske med respektive anläggningsägare eller innehavare om vilka uppgifter som kan offentliggöras.

9.1 Anläggningar som avses i 43 § räddningstjänstlagen

Förutom anläggningar inom kommunen kan planen innehålla uppgifter om anläggningar utanför kommunen som kan beröra kommunen vid en olyckshändelse.

¹⁰ Senast ändrad SFS 1995:904 (omtryck: SFS 1992:1474)

9.2 Vattentäkter

Enbart vattentäkter av väsentlig betydelse såsom kommunala vattentäkter och deras reservtäkter bör redovisas i planen.

9.3 Andra områden

Områden av särskilt naturintresse såsom nationalparker och andra ekologiskt känsliga områden bör redovisas.

10 Verkskydd

Planen kan innehålla uppgifter om antalet verkskydd¹¹ i kommunen.

11 Hamnar och deras gränser i vattnet

I förekommande fall skall hamnar och deras gränser i vattnet redovisas. Gränserna bör redovisas på en karta. Om kommunen har olika gränser mot sjöräddningsområdet, flygräddningsområdet och området för miljöräddning till sjöss bör samtliga gränser framgå av planen samt orsaken till att gränserna är olika.

Begreppet hamn avser både en hamn som innehas av kommunen och en hamn som innehas av någon annan. Hamnens utsträckning och gränser i kustvattnet samt i vattnet för Vänern, Mälaren och Vättern bör bestämmas efter samråd med Luftfartsverket, Sjöfartsverket (sjötrafikavdelning) samt Kustbevakningen (berörd regional ledning i Härnösand, Stockholm, Karlskrona eller Göteborg).

Fastställda gränser bör ändras endast när särskilda skäl föreligger t.ex. starkt förändrad verksamhet.

12 Avtal

Avtal om samverkan genom kommunalförbund och inom räddningsregion bör redovisas.

Kommunen bör också redovisa de övriga avtal som berör räddningskårens verksamhet såsom avtal om särskilda resurser (t.ex. personal med särskild kompetens, industrikårer, vattendykare, räddningshundekipage, särskilda resurser för verksamheten under höjd beredskap) och avtal med frivilliga försvarsorganisationer.

¹¹ Enligt 5 kap. 1 § lagen (1994:1720) om civilt försvar är verkskyddet en beredskapsorganisation som under höjd beredskap har till uppgift att, vid den anläggning där det organiserats, medverka vid skydd av verksamheten och personalen samt i räddningstjänst.

Avtalen bör återges i form av korta referat och kan i särskilda fall bifogas i sin helhet som bilaga till planen.

13 Varning, information och alarmering

13.1 Varning och information

Hur allmänheten skall varnas och informeras vid allvarliga olyckor skall framgå av planen. Det kan även gälla olyckor utanför kommunen som kan påverka kommunen och dess invånare.

Exempel på olyckor där allmänheten kan behöva varnas och informeras är

- utsläpp av giftiga eller brännbara kondenserade gaser
- spridning av giftiga gaser från bränder
- utsläpp av radioaktiva ämnen
- dammbrott och översvämningar
- ras och skred
- skogsbränder
- luftanfall och markstrider

Om kommunen har en informationsplan bör detta framgå.

Kommunen bör kunna varna och informera allmänheten via radio och TV.

Förutom varning och information via radio och TV bör även de system för varning utomhus¹² som förekommer inom kommunen anges i planen. Om larmhögtalare i fordon eller andra anordningar kommer att användas bör de även beskrivas i planen.

Av planen bör framgå i vilka kommundelar signalen viktigt meddelande kan utlösas och inom vilka områden andra anordningar kommer att användas. För varje system bör det anges hur lång tid det tar innan allmänheten kan varnas.

Områden med särskilt varningsbehov under höjd beredskap bör anges i planen.

Planen bör innehålla uppgifter om varifrån det fasta systemet för varning utomhus kan utlösas och vem som har befogenhet att använda systemet. Av planen bör det också framgå vem som ansvarar för underhåll av varningssystemet.

¹² Systemen för utomhusvarning kan bestå av transportabla eller fasta varningsaggregat för utlösning av signalen viktigt meddelande.

Om det i kommunen finns sådana anläggningar som avses i 43 § räddningstjänstlagen och som har kommunens medgivande att själva utlösa varningssystemet bör detta anges.¹³ Det bör också anges vid vilken typ av händelse inom anläggningen varningssystemet får användas.

Planen skall också innehålla uppgifter om hur allmänheten ges upplysningar om vad planen innehåller om varning och information vid allvarliga olyckshändelser. Av informationen kan t.ex. framgå hur ofta information skall ges, i vilken omfattning, på vilket sätt samt på vilka platser.

13.2 Alarmering

Hur den in- och utgående alarmeringen är organiserad bör framgå av planen. Av redovisningen bör bl.a. framgå

- hur kravet på två av varandra oberoende sambandsvägar för alarmering uppfylls
- hur alarmeringen skall organiseras vid störningar i elförsörjningen eller i telenätet
- vem som svarar för underhållet av alarmeringsanordningar
- vilka kompletterande åtgärder för alarmering som skall göras under höjd beredskap

Det bör även anges på vilka platser i kommunen och i vilken omfattning det skall finnas särskilda anordningar för ingående alarmering. Exempel på särskilda anordningar är s.k. hjälptelefoner vid fritidsanläggningar, inom glesbygdsområden och vid hårt trafikerade vägar.

13.3 Andra anordningar som behövs för räddningstjänsten

Exempel på andra anordningar som kan redovisas är särskild sambandsutrustning, helikopterlandningsplatser och utrustning för nödströmsförsörjning för viktiga anordningar.

¹³ Jfr 75 § räddningstjänstförordningen: För varning enligt 39 § räddningstjänstlagen får den som äger eller innehar en anläggning som avses i 43 § räddningstjänstlagen efter kommunens medgivande använda de varningsanordningar som installerats enligt bestämmelserna i 7 kap. 1 § lagen (1994:1720) om civilt försvar.

Förkortningar och definitioner

Förkortningar

Nedanstående förkortningar bör användas i räddningstjänstplanen.

Rch	Räddningschef
Stf Rch	Ställföreträdande räddningschef
BI	Brandingenjörsexamen enligt högskoleförordningen (1993:100) och Räddningsverkets påbyggnadsutbildning i räddningstjänst för brandingenjörer
BMFF	Brandmästarexamen och Räddningsverkets utbildning i förvaltningskunskap samt förebyggande åtgärder mot brand för brandmästare
BMFV	Brandmästarexamen och Räddningsverkets utbildning i förvaltningskunskap
BMFB	Brandmästarexamen och Räddningsverkets utbildning i förebyggande åtgärder mot brand för brandmästare
BM	Brandmästarexamen
BfHFB	Brandförmansexamen, heltid och Räddningsverkets utbildning i förebyggande åtgärder mot brand för brandförmän
BfH	Brandförmansexamen, heltid
BfD	Brandförmansexamen, deltid
BmH	Brandmansexamen, heltid
BmD	Utbildning för deltidsanställda brandmän
Rm	Räddningsman uttagen med civilplikt och utbildad för att under höjd beredskap ingå i räddningskåren

Definitioner

<i>Insatstid</i>	Tiden från alarmering av insatsstyrkan till dess räddningsarbetet kan påbörjas, dvs summan av anspänningstid, körtid och angreppstid.
<i>Anspänningstid</i> ¹⁴	Tiden från alarmering av personalen till dess räddningsstyrkans första fordon kan utgå.
<i>Körtid</i>	Tiden det tar att med räddningsfordon förflytta sig från brand-/räddningsstation till skadeplats.
<i>Angreppstid</i>	Tiden från det att fordonen placerats vid skadeplats till dess att räddningsarbetet kan påbörjas.

¹⁴ 21 § andra stycket punkt 4 räddningstjänstlagen

Höjd beredskap Höjd beredskap är antingen skärpt beredskap eller högsta beredskap.¹⁵

Regeringen får besluta om höjd beredskap när

- Sverige är i krig¹⁶
- Sverige är i krigsfara
- det råder utomordentliga förhållanden som är föranledda av att
 - det är krig utomlands
 - Sverige har varit i krig
 - Sverige har varit i krigsfara

Strategiskt överfall Ett angrepp som genomförs extremt snabbt och som utnyttjar den militära överraskningen maximalt.

Angreppet sker med kvantitativt begränsade resurser men med kvalitativt högtstående resurser.

Angreppet kraftsamlas mot vitala funktioner i Sveriges nationella ledningssystem och totalförsvaret.

Angrepp över kust alternativt landgräns Ett mera omfattande angrepp än strategiskt överfall som genomförs efter politisk förvarning mot Sverige i en riktning. Det har varit möjligt att genomföra "återtagning" eller komplettera resurserna inom totalförsvaret under högst ett år.

Typskada Den skada som en 250 kilos minbomb förorsakar om den exploderar i en byggnad:

- ingångerna och reservutgångarna till underliggande skyddsrum blockeras av rasmassorna
- människorna i skyddsrummen överlever dock explosionen (skyddsrummet intakt)
- ventilationen i skyddsrummen måste stängas på grund att av brand utbryter i rasmassorna

¹⁵ Lagen (1992:1403) om höjd beredskap

¹⁶ Är Sverige i krig råder det automatiskt högsta beredskap.